

ھەپتىنىڭ 6- كۈنى \ شەنبە كۈنى

ھەپتىنىڭ 1- كۈنى \ دۈشەنبە كۈنى

① ساپىر پەيشەنبە كۈنى * ھەپتىنىڭ 4- كۈنى ئىمتىھان بېرىدۇ.

3- « كۈن » ۋە « ھەپتە » نىڭ سوراق شەكلى، مەسلەن:

① - بۈگۈن ئايغا \ چىسلاغا قانچە؟

- بۈگۈن ئايغا / چىسلاغا بەش.

- ئەتە 12- ئايغا قانچە بولىدۇ؟

- ئەتە 12- ئايغا 29 بولىدۇ.

② بىر ئاي ئىچىدىكى كۈننى ئىپادىلەش ئۈچۈن « نەچچىنچى چىسلا » ياكى «

ئايىنىڭ نەچچىنچى كۈنى » ئىشلىتىلىدۇ. مەسلەن

- بۈگۈن نەچچىنچى چىسلا / بۈگۈن ئايىنىڭ نەچچىنچى كۈنى؟

- بۈگۈن 28- چىسلا / بۈگۈن ئايىنىڭ 28- كۈنى.

- ئەتە 12- ئايىنىڭ نەچچىنچى كۈنى بولىدۇ؟

- ئەتە 12- ئايىنىڭ 26- كۈنى بولىدۇ.

③ « ھەپتىنى » ئىپادىلىگەندە « كۈنگە نېمە / ھەپتىگە نەچچە / ھەپتىنىڭ

نەچچىنچى كۈنى » ئىشلىتىلىدۇ. مەسلەن

- بۈگۈن ھەپتىگە نەچچە / بۈگۈن كۈنگە نېمە؟

- بۈگۈن ھەپتىنىڭ نەچچىنچى كۈنى؟

- بۈگۈن ھەپتىگە بىر. / بۈگۈن كۈنگە دۈشەنبە. / بۈگۈن ھەپتىنىڭ 1- كۈنى.

- ئەتە ھەپتىگە نەچچە؟ / ئەتە كۈنگە نېمە؟ / ئەتە ھەپتىنىڭ نەچچىنچى كۈنى؟

- ئەتە ھەپتىگە ئىككى. / ئەتە كۈنگە سەيشەنبە. / ئەتە ھەپتىنىڭ 2- كۈنى

دائىم ئىشلىتىلىدىغان سۆز- ئىبارىلەر

• «buz dolap» نى ئۇيغۇرچە نېمە دەيدۇ؟
• «buz dolap» نى ئۇيغۇرچە « توڭلاتقۇ » دەيدۇ.

بىلگىنىڭنى ئەلدىن ئايما ، بىلمىگەننى بىلىمەن دەپ كايما

(ئۇيغۇر خەلق ماقالى)

كۆزۈكمە

Kurtuluş
Slogan
Feda et -

ئازادلىق
شوتار
قۇربان بول-

گرامماتىكا

1- يىل، ئاي، كۈنى ئىپادىلەش ئۇسۇلى

ئۇيغۇرتىلدا يىل، ئاي، كۈنى ئىپادىلەش ئۇسۇلى تۈركىچىدىن پەرقلىق بولىدۇ. مەسلەن:

2009- يىل 12- ئاينىڭ 28- كۈنى ياكى 2009- يىلى 28- دېكابىر

2008- يىلى (ئىككى مىڭ سەككىزىنچى يىل)

12- ئاي (ئون ئىككىنچى ئاي)

12- ئاينىڭ 28- كۈنى (ئون ئىككىنچى ئاينىڭ يىگىرمە سەككىزىنچى كۈنى)

2009- يىلى

7- ئايدا

5- كۈنى (چىسلا، چىسلادا، چىسلا كۈنى)

2009- يىلى 7- ئايدا

ئەركىنلەر 4- چىسلادا 41- چىسلا كۈنى ئىلىمىي مۇھاكىمە يىغىنىغا قاتنىشىدۇ.

ئىزاھات: ئۇيغۇرتىلدىكى ئايلارنىڭ ئىسىملىرى

ئىيۇل	يانۋار
ئاۋغۇست	فېۋرال
سېنتەبىر	مارت
ئۆكتەبىر	ئاپرېل
نويابىر	ماي
دېكابىر	ئىيۇن

2- « ھەپتە » نى ئىپادىلەش شەكلى

(1) ھەپتىنىڭ مەخسۇس ئىسىملىرى

جۈمە

شەنبە

يەكشەنبە

چارشەنبە

پەيشەنبە

دۈشەنبە

(2) ھەپتىنىڭ X - كۈنى، مەسلەن: سەيشەنبە

Yazı	يېزىق
Eğitim al-	تەھسىل قىل -
Aydınlatma, Uyandırış	ئۇيغىتىش
Matbaa	باسما
Teşebbüs et –	تەشەببۇس قىل -
İrticai	ئەكسىيەتچى
Militarst	مىلىتارىست
İzin verme -	يول قويما -
Birlik, Cemiyet	ئۇيۇشما
Tahsil	مەرىپەت
Güney	جەنۇپ
Büyük kapı	قۇۋۇق
Yaratıcılık	ئىجادىيەت
İçerik	مەزمۇن
Keskin	ئۆتكۈر
İnkılapçı	ئىسيانكارلىق
Despot	مۇستەبىت
Yönetim	ھاكىمىيەت
Kaygılandır-	ئەندىشىگە سال -
Yasakla-	چەكلە
Hedef, Gaye	غايە
Uyan	ئۇيغان
Sokak	كوچا
Yapıştır –	چاپلا -
İsyan et –	قوزغىلاڭ كۆتۈر -
Basır –	باستۇر -
Ekip arkadaş	سەبداش
Propagandacı	تەرغىباتچى
Cellat	جاللات
Öldür –	قەتلى قىل -
Boyun eğ -	باش ئەگ -
Kahramanlarca	باتۇرلارچە
Nutuk	نۇتۇق
Özgürlük	ئەركىنلىك
Yaşa –	ياشا -